

ODVETNIK
DOMEN GORENŠEK

p.p. 5740, 1000 Ljubljana, Hacquetova 9, 1000 Ljubljana, tel.:01/230 11 22, fax:01/230 11 22,
M:041/520 851,e-pošta: odvetnik@gorensek.net

OKROŽNO DRŽAVNO TOŽILSTVO V LJUBLJANI
Slovenska cesta 41

1000 LJUBLJANA

Ljubljana, dne 15.12.2020

ZADEVA: KAZENSKA OVADBA ZOPER POSLANCA DRŽAVNEGA ZBORA Stranke »LEVICA«
MIHO KORDIŠA, roj. 06.03. 1989, prebivališče neznano

*zaradi suma storitve kaznivega dejanja
po 1. odstavku 297. ČLENA KZ-1*

ki jo po pooblaščenju Domnu Gorenšku, Odvetniku iz Ljubljane,

vlagajo:

1. dr.sci.prim. Boris Jančar dr.med., [REDACTED]
2. Prof.dr. Marko Noč dr.med., [REDACTED]
3. Dr.Blaž Mrevlje, dr.med., [REDACTED]
4. Prof.dr. Marija Pfeifer dr.med., [REDACTED]
5. doc.dr. Andrej Vranič, dr.med., [REDACTED]
6. Brigita Peternelj dr.med. spec epidemiolog, [REDACTED]
7. prof.dr. Uroš Golobič Ahčan, dr.med., [REDACTED]
8. prof.dr. Drago Dolinar, dr.med., [REDACTED]
9. prof.dr. Miran Šebeštjen, dr.med., [REDACTED]
10. Helena Mole dr.med., [REDACTED]
11. Matija Gorjanc dr.med, dr.dent.med., [REDACTED]
12. Krištof Zevnik, dr.dent.med., [REDACTED]
13. dr. Robert Košak, dr.med., [REDACTED]

14. doc.dr. Blaž Koritnik, dr.med, [REDACTED]
15. doc.dr. Klemen Stražar, dr.med, [REDACTED]
16. Bojan Horvat, dr. dent. med., [REDACTED]
17. Stanko Janžekovič dr.med. (KARDIOMED d.o.o.), [REDACTED]
18. Igor Dovnik, dr.med., [REDACTED]
19. Ina Hegedič dr.med., [REDACTED]
20. prim. Miro Gorenšek, dr.med., [REDACTED]
21. dr. Nataša Bedernjak Bajuk, dr.med., [REDACTED]
22. Voje Minca, dr.med., [REDACTED]
23. Prof.dr. Miro Mihelič, dr.med., [REDACTED]
24. Ana Katarina Vujkovic, dr.med., [REDACTED]
25. prim. Baebler Boštjan, dr.med., [REDACTED]
26. Andraž Kraševac, [REDACTED]
27. Jure Bizjak, dr.med., [REDACTED]
28. Eva Kosta, dr.med., [REDACTED]
29. Mile Knežević, dr.med., [REDACTED]
30. prof.dr. Zvezdan Pirtošek, dr.med., [REDACTED]
31. mag. travm. Iztok Pilih, dr.med., [REDACTED]
32. asist.dr. Peter Poredoš, dr.med., [REDACTED]
33. asist.dr. Boštjan Kocjančič, dr.med., [REDACTED]
34. Iztok Fošnarič, dr.med., [REDACTED]
35. asist.dr. Andrej Fabjan, dr.med., [REDACTED]
36. mag. Boštjan Matos, dr.med., [REDACTED]
37. Snežana Kocijančič, dr.med., [REDACTED]
38. prof.dr. Roman Bošnjak, dr.med., [REDACTED]
39. doc.dr. Aleš Vesnaver, dr.med., [REDACTED]
40. Rudi Branko Gaber, dr.med., [REDACTED]
41. Cvetka Dragoš Jančar, dr.med., [REDACTED]
42. dr. Borut Pompej, dr.med., [REDACTED]
43. asist.dr. Lovro Suhodolčan dr.med., [REDACTED]
44. Oskar Lovec, dr.dent.med., [REDACTED]
45. Eva Steidl Porenta, dr.dent.med, [REDACTED]
46. Barbara Mezgec Lovec dr.dent.med [REDACTED]
47. Ana Marn Vodovnik dr.med., [REDACTED]
48. Alenka Forte dr.med., [REDACTED]
49. Miriam Zagernik dr.med., [REDACTED]
50. Andreja Krebs dr.med., [REDACTED]
51. Leon Lang dr.med., [REDACTED]
52. Primož Kuhar dr.med., [REDACTED]
53. Ana Veternik Debeljak dr.med, [REDACTED]
54. Saša Kosovinc, dr.med., [REDACTED]
55. Stanka Herman, dr.dent.med., [REDACTED]
56. Leon Herman dr.dent.med, [REDACTED]
57. Marko Kosmač dr.dent.med., [REDACTED]
58. prim. Herbert Bernhardt dr.med., [REDACTED]
59. mag Andreja Borinc Beden, dr.med, [REDACTED]
60. Franc Šalamun dr.med., [REDACTED]
61. Nina Mileusnić, dr.med., [REDACTED]

62. Ivica Flis Smaka dr.med., [REDACTED]
63. as.dr. Maja Škerbinjek Kavalarič dr.med., [REDACTED]
64. Špela Elizabetha Ulaga dr.med., [REDACTED]
65. Ana Debevc Prašnikar, dr.med., [REDACTED]
66. Matija Brvar, dr.dent.med., [REDACTED]
67. Gregor Caserman, dr.med., [REDACTED]
68. Ksenija Šelih Martinec, dr.med., [REDACTED]
69. Jana Krapež, dr.dent.med., [REDACTED]
70. asist. Luka Prodnik, dr.dent.med., [REDACTED]
71. Nardo Stegel, dr.med., [REDACTED]
72. Stanka Drenik, dr.dent.med., [REDACTED]
73. Dejan Stojanov, dr.dent.med., [REDACTED]
74. Mojca Drev, dr.dent.med., [REDACTED]
75. prim. Rasto Stok dr.med., [REDACTED]
76. Hana Škaler dr.med., [REDACTED]
77. mag. Jasmina Antonič Babnik dr.med., [REDACTED]
78. Samo Tetičkovič dr.dent.med., [REDACTED]
79. asist. Simon Hawlina, dr.med., [REDACTED]
80. doc.dr. Barbara Perić dr.med., [REDACTED]
81. Jasna Hussein, dr.dent.med., [REDACTED]
82. Tanja Pavlovič dr.med., [REDACTED]
83. Arnaldo Tomšič, dr.dent.med., [REDACTED]
84. David Dovšak dr.med., [REDACTED]
85. Andrej Verk, dr.med., [REDACTED]
86. Jožica Boldan dr.med., [REDACTED]
87. Irena Hudoklin dr.med., [REDACTED]
88. Simona Debelak dr.dent.med., [REDACTED]
89. Sabina Markoli dr.dent.med., [REDACTED]
90. Mojca Rebol Zadravec dr.med. (Zdrav slog d.o.o.), [REDACTED]
- [REDACTED]
91. Tanja Stražišar Radič dr.dent.med., [REDACTED]
92. Ajda Cimperman dr.med., [REDACTED]
93. Polona Sagadin, dr.med., [REDACTED]
94. Hostnik Boštjan dr.med., [REDACTED]
95. Jelka Hostnik, dr.med., [REDACTED]
96. Iztok Križnar dr.dent.med., [REDACTED]
97. Rok Jurič dr.dent.med., [REDACTED]
98. Franc Beigot dr.med., [REDACTED]
99. asist. Peter Kecelj dr.med., [REDACTED]
100. Mateja Guštin dr.med., [REDACTED]
101. Tina Varjačič dr.dent.med., [REDACTED]
102. Lara Lukman dr.med., [REDACTED]
103. Milan Lukman dr.med., [REDACTED]
104. Dr. Sanda Lah Kravanja dr.dent.med., [REDACTED]
105. Petra Prodan Šumnik dr.dent.med., [REDACTED]
106. mag. Vojin Rašič, dr.dent.med., [REDACTED]
107. Mira Nikl Kravos dr.med., [REDACTED]
108. Kristina Vihar, dr.dent.med., [REDACTED]

109. mag. Dragutin Ahlin, dr.med., [REDACTED]
110. doc.dr.Mojca Grošelj Grenc, [REDACTED]
111. Ana Katarina Arko Kampuš dr.dent.med. [REDACTED]
112. Milka Pofuk Kostadinović dr.med. [REDACTED]
113. Roman Kralj dr.med., [REDACTED]
114. Andrejka Truden dr.dent.med., [REDACTED]
115. Branko Jerković dr.med., [REDACTED]
116. Andrea Užmah Kučina dr.med., [REDACTED]
117. Nataša Šlajkovec dr.dent.med. [REDACTED]
118. Marta Tetičković Ranfl dr.med. [REDACTED]
119. Tanja Rihtar dr.dent.med., [REDACTED]
120. Matjaž Recelj dr.dent.med., [REDACTED]
121. Karmen Pahor dr.med., [REDACTED]
122. Jožef Kociper dr.med., [REDACTED]
123. Martina Bernot dr.med., [REDACTED]
124. Irena Vester dr.med., [REDACTED]
125. Vlado Lapčević dr.dent.med., [REDACTED]
126. Jelka Polh dr.med., [REDACTED]
127. Maksimiljan Damjan dr.med., [REDACTED]
128. Nevenka Jadek dr.med., [REDACTED]
129. Janez Vode dr.dent.med., [REDACTED]
130. Jadranka Pašič Enright dr.med. [REDACTED]
131. prim.Marko Demšar dr.med., [REDACTED]
132. Mateja Guštin dr.med., [REDACTED]
133. Vida Šadl Pahor dr.med., [REDACTED]
134. Maja Šadl dr.med. [REDACTED]
135. Prof.dr. Špela Smrkolj dr.med., [REDACTED]
136. Ana Zamrnik Kolembrant dr.med., [REDACTED]
137. Marko Klančič dr.dent.med. [REDACTED]
138. Lucija Klančič dr.dent.med., [REDACTED]
139. Marija Ogrin dr.dent.med. [REDACTED]
140. Meta Čampa dr.med., [REDACTED]
141. Aleksandra Zorič Homan, dr.dent.med., [REDACTED]
142. Gašper Fortuna dr.dent.med., spec.oral.kirurgije, [REDACTED]
143. Kiraly Ludvik dr.med., [REDACTED]
144. Anton Žunter dr.med.
145. mag. David Debevc, dr.med.,dr.dent.med., [REDACTED]
146. Gustav Hodošček dr.med. [REDACTED]
147. doc.dr. Vojislav Ivetič dr.med., [REDACTED]
148. Eva Trpin Fortuna dr.med.
149. Mirjam Čuden Kocbek dr.dent.med., [REDACTED]
150. Helena Gerbec dr.med. [REDACTED]
151. dr.Petra Popović dr.med., [REDACTED]
152. Jana Golub dr.med. [REDACTED]
153. Boris Leljak dr.dent.med., [REDACTED]
154. Janez Gorjanc dr.dent.med., [REDACTED]
155. Nika Vavdi Juraja dr.dent.med., [REDACTED]
156. Ildiko Sarnyai dr.med., [REDACTED]

s podporo Koordinacije zdravniških organizacij:

1. Zdravniška zbornica Slovenije, Dunajska cesta 162, Ljubljana
2. Strokovno združenje zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije, Dunajska cesta 162, Ljubljana
3. FIDES - Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije, Dunajska cesta 162, Ljubljana
4. Slovensko zdravniško društvo, Dunajska cesta 162, Ljubljana

-1x
-1x priloge
-pooblastila priložena

*

»...do najranljivejših starostnikov se je pojavil zaničljiv odnos, v smislu, da so najbolj pogrešljivi. Novinarji, žvižgači, **zdravstveni delavci**, humanitarni delavci in zagovorniki človekovih pravic **so tarča napadov, zgolj zaradi opravljanja svojega dela....**«

Apel Generalnega sekretarja Združenih narodov, Antónia Guterresa, za boj proti sovražnemu govoru v času epidemije virusa SARS-2 (COVID-19), z dne 08.05.2020 (poudarek dodan op.p.).

*

Dne 12.10.2020, je na seji parlamentarnega odbora za zdravstvo, poslanec Miha Kordiš izjavil, da se v petem protikoronskem zakonu (PKP 5) "**črtajo varovalke, ki zagotavljajo kakovost in varujejo pacienta tudi v primeru zasebnih izvajalcev, samo zato, da bo lahko vsak s. p. in čisto vsak mazač dobil svojo tranšo javnih sredstev**".

*Naj na tem mestu naznanitelji z namenom prikaza stanja, v kakšnem epidemiološkem položaju glede Virus SARS-2 (COVID-19) se je v začetku oktobra, torej v času, ko je osumljeni javno izrekel besede navedene v prejšnjem odstavku, že znašla Republika Slovenija, zgolj opozorijo na del vsebine **»Ultimativnega apela zdravniških združenj premieru za takojšnjo preprečitev zdravstvene in socialne katastrofe v drugem valu epidemije z dne 20.10.2020.«**:*

»Za zajezitev epidemije COVID je treba takoj v delo vključiti vse razpoložljive zdravnike, tako koncesionarje kot zasebne zdravnike,« so v pozivu vladi zapisali predsednik zdravstvenega sveta doc. dr. Aleš Rozman, predsednik zdravniškega društva prof. dr. Radko Komadina, predsednica zdravniške zbornice (ki se je tudi sama pobilže srečala z okužbo z novim koronavirusom) dr. Zdenka Čebašek – Travnik, predsednik strokovnega združenja zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Igor Dovnik, podpredsednik sindikata (zobo)zdravnikov Fides Janusz Klim in predsednik odbora za zobozdravstvo pri zdravniški zbornici Krunoslav Pavlovič.«

I. PRAVNA PODLAGA/ INKRIMINACIJA/ ZAKONSKI ZNAKI

Določba 297. člena Veljavnega Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20 in 91/20), definira storitev kaznivega dejanja Javnega spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti.

Prvi odstavek 297. člena KZ-1 se glasi: »Kdor javno spodbuja ali razpihuje sovraštvo, nasilje ali nestrpnost, ki temelji na narodnosti, rasni, verski ali etnični pripadnosti, spolu, barvi kože, poreklu, premoženjskem stanju, **izobrazbi, družbenem položaju, političnem ali drugem prepričanju, invalidnosti, spolni usmerjenosti ali katerikoli drugi osebni okoliščini**, in je dejanje storjeno na način, ki **lahko** ogrozi ali moti javni red in mir, **ali** z uporabo grožnje, **zmerjanja ali žalitev**, se kaznuje z zaporom do dveh let.« (poudarki dodani op.p.).

Določba 297. člena KZ-1 predstavlja neposredno inkriminacijo kršitve ustavno določene prepovedi, ki izhaja iz 63. Člena Ustave RS (prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti) in, ki v prvem odstavku glasi: "**Protiustavno je vsakršno spodbujanje k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti ter razpihovanje narodnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti.**" (poudarki dodani op.p.)

Širši objekt kazenskopravnega varstva po 297. členu KZ-1 je torej **javni red in mir ter strpnost in dostojanstvo** (63. člen Ustave RS), vsekakor pa tudi enakost ne glede na osebne okoliščine (14. člen Ustave RS).

Kaznivo dejanje iz prvega odstavka 297. člena KZ-1, katerega sum storitve se očita ovadenemu, je bilo po prepričanju naznaniteljev storjeno, saj je spodbujanje ali razpihovanje usmerjeno zoper točno določeno družbeno skupino, kar bo predstavljeno v nadaljevanju ovadbe.

V primeru te družbene skupine gre namreč za take osebne lastnosti, ki posameznika uvrščajo v določeno, z enakimi posebnostmi opredeljeno skupino ljudi, katere posamezni pripadniki imajo točno določen družbeni položaj – zdravniki in so tako prizadeti kot pripadniki določene skupine s prepoznavnimi posebnimi lastnostmi.

Posledica očitane izjave oziroma dejanja poslanca in njena razsežnost se kaže v številnih komentarjih na raznih portalih, vključno s portalom MMC RTV SLO, 24 UR, forumih, socialnih omrežjih (twitter, facebook...), v katerih ljudje izražajo sovraštvo, nestrpnost in celo pozive k nasilju, tako da je ta izjava ne le vodila do stopnje konkretne nevarnosti za javni red in mir, pač pa je že bila tudi podlaga za udejanjenje zakonskega znaka kaznivega dejanja.

Ob tem je glede na okoliščine v katerih se trenutno nahajamo kot družba, na tem mestu potrebno poudariti, da je izjava osumljenega še posebej ogrozila javni red in mir, ne le »bi ga lahko ogrozila...«, saj je osumljeni, kot poslanec, torej kot predstavnik ljudstva, z dano izjavo javno izrazil, da gre za nestrokovne ljudi, katerih vključitev v reševanje posledic zdravstvene krize povzročene z epidemijo Covid 19, je potrebno preprečiti. Na dan, ko je pisana predmetna ovadba, je bilo s strani pristojnih organov objavljeno, da je dne 07.12.2020 za

posledicami epidemije virusa SARS-2 (COVID-19) umrlo kar 66 oseb, skupaj do tega dne pa 1862 oseb.

Medtem, ko se zdravniki in drugi zdravstveni delavci vsakodnevno borijo za življenje sodržavljanov, so po osumljenčevem mnenju očitno dolžni trpeti še žalitve, omalovaževanja, ki jih ta izreka, vse z namenom namernega ustvarjanja konfliktov v družbi ter politizacije problematike ureditve zdravstvenega sistema.

Dejanje osumljenca ima konkretne negativne posledice na celotno družbo oziroma njeno vsaj relativno normalno delovanje v času, ko to družbeno skupino ljudi, zdravnike, država najbolj potrebuje in od katerih profesionalnega in požrtvovalnega dela je ne nazadnje odvisna prihodnost vseh družbenih podsistemov in družbe kot celote. Načrtno, iz političnih razlogov zaničevanje te družbene skupine ter posledično s tem razdor v družbi in delitev le-te, zagotovo **in še posebej upoštevajoč okoliščine v katerih se država nahaja**, standard »grožnje javnemu redu in miru«, ki ga zakonska določba 297. člena KZ-1 zahteva za pregon, konkretno očitano kaznivo dejanje, javno podana defamatorna izjava osumljenega, ne le dosega, pač pa presega, saj se z njo ruši zaupanje do zdravnikov in zdravstva, zaradi česar določeni ljudje ne upoštevajo niti prošnji zdravnikov po odgovornem ravnanju, saj jih imajo za »mazače«, morda celo kupljene s strani politike.

Tako pridemo do zaključka, da s tako omalovažujočimi javnimi izjavami, predstavnik ljudstva v Državnem zboru tudi diskreditira in izpodbija ukrepe za preprečitev širjenja virusa, s čemer posledično ogroža zdravje in življenje sodržavljanov.

Naklep, ki se od storilca očitane kaznivega dejanja po 297. členu KZ-1 zahteva, je podan. Ovadeni je deloval javno, imel je zavest o spodbujanju ali razpihovanju sovraštva ter nestrpnosti, njegova izjava pa je bila usmerjena zoper točno določeno skupino, opredeljeno po osebnih okoliščinah njenih pripadnikov. Skladno s 25. členom KZ-1, po katerem je kaznivo dejanje storjeno z naklepom, če se je storilec zavedal svojega dejanja in ga je hotel storiti (direktni naklep), ali če se je zavedal, da lahko stori dejanje, pa je v to privolil (eventualni naklep), je tako naklep v konkretnem primeru nedvomno podan.

Da gre v konkretnem primeru dejansko za naklepno ravnanje osumljenega, ki ima za namen javno spodbujanje sovraštva ter nestrpnosti do zdravnikov kot družbene skupine kot tudi politizacijo ter umetno vzdrževanje sovražnega odnosa do zdravnikov ter zdravstvenih delavcev, kaže tudi dejstvo, da je isti osumljenec dne 18.10.2016 na 23. seji Državnega zbora izjavil: »...**Fides je treba zlomiti...**«

V primeru osumljenega tako ne gre za osamljen primer oziroma enkratni incident javnega spodbujanja diskriminacije ali sovraštva do zdravnikov, predvsem zasebnikov, pač pa za ponavljajoča, preišljena dejanja. Z navedeno izjavo je torej točno določeni družbeni skupini dal jasno vedeti, da niso vredni niti do ustavno ter po konvenciji Mednarodne organizacije dela zagotovljene sindikalne svobode, za katero naj bi se stranka, katere član je, sicer močno zavzemala.

II. VPRAŠANJE ABSOLUTNE MATERIALNE IMUNITETE POSLANCA

a. USTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Določba 83. člena Ustave RS, glasi: "poslanec ni odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah DZ, delovnih teles." Gre za t.i. materialno poslansko imuniteto, ki poslanca varuje za izrečene besede, mnenja ali glas, ki ga je izrekel na sejah DZ ali njegovih delovnih telesih.

Kar je bistveno za presojo glede možnosti kazenskega pregona v konkretnem primeru, v katerem gre za osumljenega poslanca, ki je, glede na njeno težo in posledice, inkriminirano izjavo izrekel na seji delovnega telesa Državnega zbora, in sicer na seji odbora za zdravstvo dne 12.10.2020, pa je dejstvo, **da je potrebno v konkretni zadevi presoditi, ali materialna imuniteta poslanca dejansko izključuje njegov pregon, oziroma ali ni morda ta imuniteta v koliziji z drugimi ustavno zagotovljenimi pravicami.**

Tako tudi prof. dr. Igor Kavčič, v Komentarju Ustave Republike Slovenije, v katerem izrecno, kot možnost kazenskega pregona poslanca, navede ravnanje, ki je v nasprotju s 63. členom Ustave RS: "Čeprav Ustava izrecno ne izključuje iz imunitetnega varstva posameznih oblik mnenja oziroma govora (najpogosteje so v drugih ureditvah izključena kazniva dejanja razžalitve, obrekovanja, žaljive obdolžitve ipd.), prevladuje stališče, da je materialna imuniteta omejena z določbo 63. člena, po kateri je protiustavno vsakršno spodbujanje k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti ter razpihovanje narodnostnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti, kot tudi vsakršno spodbujanje k nasilju in vojni. **Določbe o kazenski neodgovornosti poslanca ni mogoče uporabiti v primeru storitve katerega izmed kaznivih dejanj, ki jih zajema 63. člen (predpisuje pa KZ v členih 300,(sedaj člen 297 KZ-1 (op.p.) 360/1 in 385).** V tem in podobnih primerih kolizije med določbo o materialni imuniteti in drugimi ustavnimi določbami bo **lahko pristojno sodišče preizkusilo, ali gre v konkretnem primeru za kaznivo dejanje, ki ga zajema 63. člen.**" Vir: prof.dr. Igor Kavčič univ.dipl.iur., Komentar ustave Republike Slovenije, 2011.

Podobno tudi prof. dr. Miro Cerar. »...Seveda so tu pomembne še druge okoliščine, predvsem vrsta in teža očitane kaznivega dejanja. Toda vse skupaj nam jasno govori, da je lahko vzpostavitev poslanske imunitete v demokratičnem okolju zares utemeljena le v zelo izjemnih primerih!...« Vir: Miro Cerar, Ius Info, 14.6.2006.

b. PRIMARNI VIRI EU IN SODBE ESČP

Prav tako tudi Evropska unija temelji na nizu vrednot, zapisanih v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), ki so se jih države članice zavezale spoštovati in spodbujati (glej člen 2 in 3/1 PEU). To pa so človekovo dostojanstvo, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic.

Evropska konvencija o človekovih pravicah (EKČP) nadalje obravnava prepoved diskriminacije v svojem 14. členu in protokolu 12.

Protokol 12, skladno s 14. členom EKČP določa, da je uživanje pravic in svoboščin, določenih v tej konvenciji, zagotovljeno brez diskriminacije na podlagi spola, rase, barve kože, jezika, vere, političnega ali drugega prepričanja, nacionalnega ali socialnega, družbenega izvora ali položaja,..., ali na podlagi drugega statusa.

Tudi Evropsko sodišče za človekove pravice, je v svojih sodbah pri presoji vloge govorcev že **zavzelo stališče, da imajo politiki, učitelji ali celo znani nogometaši posebno dolžnost oziroma odgovornost do družbe.** (npr. zadeva Šimunić proti Hrvaški, Féret proti Belgiji...)

Za konkretni primer je z vidika pomena vloge govornika najpomembnejša **zadeva Féret proti Belgiji** (application no. 15615/07, z dne 16.07.2009), ki je bila izrecno obravnavana in v kateri je sodišče najjasneje določilo mejo med svobodo izražanja ter z njo povezano poslansko imuniteto ter na drugi strani dolžnostjo, da se predstavnik ljudstva vzdrži posluževanja sovražnega govora, izražanja.

Daniel Féret je bil predsednik politične parlamentarne stranke, kateremu pa je bila na zahtevo belgijskega državnega tožilca **odvzeta poslanska imuniteta. Bil je obsojen ter za 10 let izključen iz opravljanja parlamentarnih funkcij zaradi javnega spodbujanja diskriminacije ter sovraštva.**

Evropsko sodišče za človekove pravice je njegovo tožbo zavrnilo ter potrdilo sodbo belgijskega sodišča in sicer je v obrazložitvi med drugim zapisalo, da je svoboda izražanja sicer pomemben dejavnik demokratične družbe, da pa se mora po drugi strani politik oziroma izvoljen predstavnik ljudstva zavedati, **da so njegove možnosti za doseganje širšega občinstva in sposobnost vplivanja večje, zato se je dolžan izogibati komentarjem, ki bi lahko spodbujali nestrpnost.**

Dolžnost politikov tako je, da se vzdržijo uporabe ali zagovarjanja diskriminacije in zatekanja k besedam ali odnosom, ki so disruptivni ali ponižujoči, **ker takšno vedenje lahko spodbudi reakcije javnosti, ki so nezdružljive z mirno družbeno klimo in bi lahko ogrozile zaupanje v demokratične institucije "**

Če torej povzamemo, je tudi ESČP v več sodbah uporabilo argument, da vplivne osebe kot na primer politiki, voditelji strank, učitelji ali preprosto znane osebnosti, zaradi večjega vpliva na svoje privrženke nosijo posebno odgovornost vzdržati se uporabe sovražnega govora zoper točno določeno skupino ljudi.

c. DEJANSKO DRUŽBENO STANJE V ČASU IZREČENE IZJAVE OSUMLJENEGA:

Poslančevo javno podano izjavo je potrebno vzeti v celotnem kontekstu družbenega dogajanja v času, ko je bila ta dana.

V začetku oktobra 2020 se je že začel t.i. »drugi val« epidemije virusa SARS-2 (COVID-19). Takšna izjava, ki je javni izraz nespoštovanja do zdravnikov, njihovega dela in strokovnosti ter, ki posledično pri določeni skupini ljudi, predvsem, a ne samo, pri volivcih, ki volijo to stranko, vzbudi sum v njihovo strokovnost ter s tem neupoštevanje njihovih priporočil ter ukrepov, ima takšno težo, da so oziroma bi lahko bile posledice le te tudi v višjem odstotku obolevanja ljudi in umrljivosti, ki smo mu priča v drugem valu epidemije. Tako torej v konkretnem primeru ne gre zgolj za izkazan protipraven poseg v 63. člen Ustave RS, pač pa tudi za kršitev 51. člena Ustave RS, iz katere izhaja neodtujljiva človekova pravica do zdravstvenega varstva ter v okviru tega, do človekova pravica do zdravja.

Glede na navedeno, je tako očitno, da v konkretnem primeru ne gre za sum storitve kaznivega dejanja, v okviru katerega, bi poslanca že »a priori« varovala materialna imuniteta. Vsekakor pa je o tem edino **pristojno presoјati sodišče** in ne tožilstvo, policija, ali drugi organi, kateri pa so dolžni oceniti ali so izpolnjeni elementi očitaneга kaznivega dejanja, oziroma ali je podan utemeljen sum do te mere, da državno tožilstvo lahko na sodišče vložī ustrezen obtožni predlog in tak predlog pred sodiščem zastopa.

Tako z vidika materialne imunitete poslanca, glede na navedeno, ni procesnopравnih zadržkov, da tožilstvo zoper poslanca prične kazenski pregon, oziroma predkazenski postopek.

III. SUM STORITVE KAZNIVEGA DEJANJA

Dne 12.10.2020, je na seji parlamentarnega odbora za zdravstvo, ki je obravnaval predlog petega protikoronskega zakona (v nadaljevanju tudi: PKP-5), ki vsebuje tudi določbo o dodatnem financiranju zdravstva, saj so že tako dolge čakalne dobe za posege v zdravstvu med prvim in drugim valom epidemije Sars-2 (COVID-19) postale nevzdržne, osumljeni Miha Kordiš med drugim izjavil, da se v petem protikoronskem zakonu "črtajo varovalke, ki zagotavljajo kakovost in varujejo pacienta tudi v primeru zasebnih izvajalcev, **samo zato, da bo lahko vsak s. p. in čisto vsak mazač dobil svojo tranšo javnih sredstev**". (poudarek dodan op.p.) Neposredno po tej izjavi mu je bil kar trikrat izrečen opomin, saj se poslanec ni želel ustaviti s tovrstnim izvajanjem, nato pa mu je bila upravičeno odvzeta beseda. Že na sami seji je nato prišlo tudi do prerekanja, ki se je nato preselilo na razne internetne portale, med splošno populacijo.

Zanemarimo torej za trenutek dejstvo, da je zdravstveni sistem v Sloveniji zaradi krize v zvezi z epidemijo Sars-2 (COVID-19) močno preboremenjen in, da se s tovrstnimi ukrepi skuša vsaj oblažiti posledice, ki se že izražajo v nedopustnih čakalnih dobah za paciente, ki zdravstvene storitve nujno potrebujejo. Navedeno dejstvo namreč terja širšo razpravo in ni neposrednega pomena za konkretno kazensko ovadbo.

Bistvo je, da se je osumljenec o točno določeni družbeni skupini, torej o zdravnikih, izrazil skrajno žaljivo, jih s to svojo izjavo zmerjal in poniževal, ti pa so se na to osumljenčevo izjavo odzvali z več javnimi pismi ogorčenja predstavnikov združenj zdravnikov, zdravniške zbornice in njihovega reprezentativnega sindikata FIDES, svojo ogorčenost pa so javno izpostavili tudi zdravniki posamezniki, bodisi preko javnih pisem ali na družbenih omrežjih.

Osumljeni je poleg tega **zdravnike, ki bi se vključili v program zmanjševanja negativnih posledic epidemije SARS-2 (COVID-19) označil za mazače ter jih s tem posledično označil tudi kot kriminalce. Mazaštvo je namreč skladno z določbo 180. člena KZ-1 kaznivo dejanje, opis kaznivega dejanja mazaštva, pa se v prvem odstavku navedenega člena glasi:**

»Kdor se ukvarja z zdravljenjem ali opravljanjem zdravilske dejavnosti, čeprav nima predpisane kvalifikacije, in pri tem odvrne bolnika od pravočasnega iskanja zdravniške pomoči, se kaznuje z

zaporom od šestih mesecev do petih let.(180/1 KZ-1 op.p.)« V primeru, če kot posledica takšnega zdravljenja nastopi smrt, je razpon zaporne kazni določen od enega do desetih let.

Osumljenčeva žaljiva izjava tako ni imela nikakršne zveze z razpravo, ki se je odvijala na seji odbora za zdravstvo, pač pa je bila podana izključno z namenom žalitve in diskreditacije točno določene družbene skupine, s točno določeno izobrazbo ter družbenim položajem, kar v kazenskoprnem smislu predstavlja ožji, neposredni objekt, ki je predmet napada oziroma zoper katerega se kaznivo dejanje izvršuje. Ta skupina, ki je tarča sovraštva ter nestrpnosti osumljenega, so torej v konkretnem primeru zdravniki, ki bi se vključili v program zmanjševanja negativnih posledic epidemije, ki jih ima ta na zdravje ljudi, saj »stojijo« pregledi in posegi iz več različnih strokovnih medicinskih področij. Teh zdravnikov se tako po poslančevem mnenju ne bi smelo vključiti v organiziran delovni proces za odpravljanje oziroma zmanjševanje posledic epidemije, saj naj bi bili nestrokovni oziroma celo mazači.

Zdravniki, vsi, tako tisti, ki delajo v »javnem« sektorju, kot tudi zdravniki, ki so že »zasebniki«, bi lahko, skladno s predlogom, ki se nahaja v PKP-5 konkurirali za javna sredstva za opravo nujnih pregledov ter operativnih posegov z namenom zmanjšanja čakalnih dob. Zdravniki pa niti po definiciji ne morejo biti »mazači«, saj izpolnjujejo ustrezne pogoje, kot so končana medicinska fakulteta, licenca za opravljanje poklica zdravnika in druge pogoje, vse na način in pod pogoji kot to določata 5. in 10. člen Zakona o zdravniški službi (ZZdrS, Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18 in 66/19):

5. člen ZZdrS

»Zdravniško službo smejo v skladu s svojo strokovno usposobljenostjo samostojno opravljati zdravniki specialisti, doktorji dentalne medicine in doktorji dentalne medicine specialisti, če izpolnjujejo z zakonom določene pogoje.

Zdravniki specialisti smejo opravljati zdravniško službo v skladu s svojo strokovno usposobljenostjo, če so si pridobili strokovni naslov doktorice ali doktorji medicine z navedbo specialnosti in izpolnjujejo z zakonom določene pogoje. Doktorji dentalne medicine smejo opravljati zdravniško službo v skladu s svojo strokovno usposobljenostjo, če so si pridobili strokovni naslov doktorice ali doktorji dentalne medicine oziroma doktorji dentalne medicine specialisti, če so si pridobili strokovni naslov doktorice ali doktorji dentalne medicine z navedbo specialnosti in izpolnjujejo z zakonom določene pogoje.«

10. člen ZZdrS

»Zdravnik sme samostojno opravljati zdravniško službo, če poleg pogojev, določenih z delovno-pravnimi in drugimi predpisi, izpolnjuje še posebne pogoje, določene s tem zakonom.

Zdravnik mora:

- imeti ustrezno izobrazbo in usposobljenost (kvalifikacija),
- biti vpisan v register zdravnikov,
- imeti dovoljenje za samostojno opravljanje zdravniške službe na določenem strokovnem področju (v nadaljnjem besedilu: licenca).«

Poslanec se tako je zavedal, da s svojim dejanjem spodbuja ter razpihuje sovraštvo zoper točno določeno družbeno skupino ter s tem, na podlagi utemeljenega suma naznaniteljev, izpolnil vse znake kaznivega dejanja po prvem odstavku 297. člena KZ-1:

»Kdor javno spodbuja ali razpihuje sovraštvo, nasilje ali nestrpnost, ki temelji na... premoženjskem stanju, izobrazbi, družbenem položaju, političnem ali drugem prepričanju, invalidnosti, spolni usmerjenosti ali katerikoli drugi osebnih okoliščinah, in je dejanje storjeno na način, ki lahko ogrozi ali moti javni red in mir, ali z uporabo grožnje, zmerjanja ali žalitev, se kaznuje z zapornim do dveh let«.

IV. PREDLOG

Glede na utemeljen sum naznaniteljev, da so v konkretnem primeru izpolnjeni vsi zakonski znaki kaznivega dejanja po prvem odstavku 297. člena KZ-1 ter, da v tej fazi postopka, v konkretnem primeru ni zadržkov za uporabo določil o absolutni materialni imuniteti, le te naslovnemu državnemu tožilstvu

predlagajo,

- da skladno z določbo drugega odstavka 19. člena v zvezi z 20 členom ZKP-1 začne kazenski pregon zoper ovadnega Miho Kordiša, rojenega dne 06.03. 1989, saj je podan utemeljen sum, da je ta storil kaznivo dejanje po prvem odstavku 297. člena KZ-1, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti,
- da po uradni dolžnosti zbere dodatne dokaze ter nato skladno s točko 3 drugega odstavka 45. člena ZKP-1 zoper ovadnega vložiti in zastopa obtožni predlog pred pristojnim sodiščem.

Odvetnik Domen Gorenšek
v imenu naznaniteljev

Dokazi:

- zaslišanje osumljenega
- odziv Zdravniške zbornice Slovenija
- Odziv FIDES - Sindikata zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije,
- Odziv strokovnega združenja zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije,
- Odziv slovenskega zdravniškega združenja
- Odziv ekspertne skupine mednarodno priznanih zdravnikov specialistov, neformalno povezanih v skupino »zdravstvo.si«

- Pregled dnevniških okužb in števila umrlih za posledicami epidemije virusa SARS-2 (COVID-19)
- Zaslišanje specialistke infektologinje, doc. dr. Mateje Logar dr.med., Hruševska cesta 78A, Ljubljana, ki se vsakodnevno sooča in zdravi ljudi z najtežjimi zapleti bolezni COVID-19, glede tega, kako je dana izjava osumljenca konkretno vplivala na nespoštovanje s strani stroke predlaganih ukrepov za zajezitev epidemije SARS-2 (COVID-19) ter s tem posledično na vzdrževanje reda in miru v času epidemije v družbi;
- zaslišanje zakonitih zastopnikov Koordinacije zdravniških organizacij glede tega, kako je izjava osumljenca konkretno vplivala na (ne)spoštovanje zdravništva, torej poklica, ki ga naznanitelji opravljajo;
- zapisnik oziroma stenogram seje parlamentarnega odbora za zdravstvo, z dne 12.10.2020, ki naj ga tožilstvo pridobi po uradni dolžnosti;
- »Ultimativni apel zdravniških združenj premieru Janezu Janši za takojšnjo preprečitev zdravstvene in socialne katastrofe v drugem valu epidemije«, z dne 20.10.2020,
- Sklep koordinacije zdravniških organizacij z dne 05.11.2020,
- pregled kometarjev na spletnih portalih (ključne besede: »KORDIŠ«, »MAZAČ«), vključno s portalom MMC RTV SLO, 24UR.COM, forumih, socialnih omrežjih (twitter, facebook...), iz katerih nedvomno izhaja, da je kot posledica poslančeve izjave prišlo do spodbujanja nestrpnosti, za zmerjanje in žalitve ter za dejanje, s katerim je bil moten javni red in mir, v času, ko je spoštovanje zdravstvenih ukrepov najpomembnejše;
- zaslišanje dr. Blaža Mrevljeta, dr.med., Doberaner Str. 43, 18057, Rostock, Zvezna Republika Nemčija, glede tega, kakšne posledice ima takšna izjava osumljenca na (ne)spoštovanje predlaganih ukrepov za zajezitev epidemije SARS-2 (COVID-19) in kako je on sam doživel to izjavo kot zdravnik;
- Članek o dogajanju v Državnem zboru, dne 12.10.2020: <https://siol.net/novice/slovenija/huda-kri-v-dz-miha-kordis-vpleten-v-nov-incident-536408>;
- Apel Generalnega sekretarja Združenih narodov, António Guterresa, z dne 08.05.2020;
- drugi potrebni dokazi zoper osumljenca, ki naj jih po uradni dolžnosti pridobi tožilstvo;